Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

16. srpnja 2026.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Platne usluge na unutarnjem tržištu – Direktiva (EU) 2015/2366 – Članak 4. točka 3. – Pojam ‚platna usluga' – Članak 4. točka 24. – Pojam ‚kreditni transfer' – Transakcija posrednika koja se obavlja na temelju trostranog ugovora i sastoji se od zadržavanja sredstava klijenta na bankovnom računu tog posrednika i prijenosa tih sredstava izvođaču nakon klijentove autorizacije – Kvalifikacija transakcije – Nepostojanje ‚platne usluge'"

U predmetu C-51/25,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio College van Beroep voor het bedrijfsleven (Žalbeni sud za upravne sporove u gospodarstvu, Nizozemska), odlukom od 28. siječnja 2025., koju je Sud zaprimio 28. siječnja 2025., u postupku

Betaal Garant Nederland CV

protiv

De Nederlandsche Bank NV,

uz sudjelovanje:

Vereniging Eigen Huis,

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: F. Biltgen, predsjednik vijeća, T. von Danwitz, potpredsjednik Suda, u svojstvu suca prvog vijeća, A. Kumin, S. Gervasoni i M. Bošnjak (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajnik: A. Lamotte, administratorica,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 3. prosinca 2025.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za De Nederlandsche Bank NV, G. Dictus i A. Muhammad, *advocaaten*,

– za nizozemsku vladu, J. Langer i C. S. Schillemans, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: nizozemski

– za češku vladu, J. Očková, M. Smolek i J. Vláčil, u svojstvu agenata,

– za talijansku vladu, S. Fiorentino, u svojstvu agenta, uz asistenciju E. Cicatelli, *procuratore dello Stato*, i G. Iappelli, *avvocato dello Stato*,

– za norvešku vladu, J. Høvik, E. Rikheim i P. A. Tønnessen, u svojstvu agenata,

– za Europsku komisiju, G. Goddin i P. Vanden Heede, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 26. veljače 2026.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 4. točke 3. Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL 2015., L 337, str. 35. i ispravak SL 2018., L 102, str. 97.), u vezi s točkom 3. podtočkom (c) Priloga I. Direktivi 2015/2366.

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Betaala Garant Nederland CV (u daljnjem tekstu: Betaal Garant), komanditnog društva nizozemskog prava koje pojedincima pruža jamstva i osiguranja u okviru projekata izgradnje nekretnina, i De Nederlandsche Bank NV, nizozemske središnje banke (u daljnjem tekstu: DNB), u vezi s nalogom, popraćenim novčanom kaznom, izrečenim društvu Betaal Garant zbog povrede nacionalnog zakonodavstva kojim je prenesena Direktiva 2015/2366 i, konkretno, zbog obavljanja djelatnosti pružatelja platnih usluga bez odobrenja.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Uvodne izjave 6. i 24. Direktive 2015/2366 glase:

„(6) Trebalo bi utvrditi nova pravila kako bi se ispunile regulatorne praznine, istodobno pružajući više pravne jasnoće i osiguravajući dosljednu primjenu zakonodavnog okvira širom [Europske u]nije. Istovjetne uvjete poslovanja trebalo bi zajamčiti postojećim i novim sudionicima na tržištu kako bi se novim sredstvima plaćanja omogućilo širenje njihova tržišta i osigurala visoka razina zaštite potrošača pri uporabi tih platnih usluga širom Unije. Time bi se trebala postići učinkovitost platnog sustava u cjelini te dovesti do većeg izbora i transparentnosti platnih usluga, a istodobno ojačati povjerenje potrošača u usklađeno tržište plaćanja.

[…]

(24) Potrebno je odrediti kategorije pružatelja platnih usluga koji mogu zakonito pružati platne usluge širom Unije; riječ je o kreditnim institucijama koje primaju depozite od korisnika koji se mogu upotrijebiti za financiranje platnih transakcija i koje bi i dalje trebale biti podložne bonitetnim zahtjevima utvrđenima u Direktivi 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća [od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL 2013., L 176, str. 338.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 14., str. 105. i ispravak SL 2017., L 20, str. 1.) institucijama za elektronički novac koje izdaju elektronički novac koji se može upotrebljavati za financiranje platnih transakcija i koje bi i dalje trebale biti podložne bonitetnim zahtjevima utvrđenima u Direktivi 2009/110/EZ [Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL 2009., L 267, str. 7.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 11., str. 94.)], institucijama za platni promet i poštanskim žiro-institucijama koje su ovlaštene za obavljanje navedenih usluga na temelju nacionalnog prava. Primjena tog pravnog okvira trebala bi biti ograničena na pružatelje usluga koji pružaju platne usluge kao redovno zanimanje ili poslovnu aktivnost u skladu s ovom Direktivom.”

4 Člankom 1. te direktive, naslovljenim „Predmet”, u stavku 1. predviđa se:

„Ovom se Direktivom utvrđuju pravila u skladu s kojima države članice razlikuju sljedeće kategorije pružatelja platnih usluga:

(a) kreditne institucije kako su definirane člankom 4. stavkom 1. točkom 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća [od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL 2013., L 176, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 13., str. 3. i ispravak SL 2017., L 20, str. 2.)] […]

(b) institucije za elektronički novac u smislu članka 2. točke 1. Direktive [2009/110] […]

(c) poštanske žiro-institucije […]

(d) institucije za platni promet;

[…]”

5 Člankom 4. Direktive 2015/2366, naslovljenim „Definicije”, određuje se:

„Za potrebe ove Direktive:

[…]

3. ‚platna usluga’ znači bilo koja od poslovnih aktivnosti navedenih u Prilogu I.;

4. ‚institucija za platni promet’ znači pravna osoba koja je dobila odobrenje u skladu s člankom 11. za pružanje i obavljanje platnih usluga širom Unije;

5. ‚platna transakcija’ znači čin polaganja, prijenosa ili podizanja novčanih sredstava koji inicira platitelj ili primatelj plaćanja ili se inicira u ime platitelja, bez obzira na osnovne obveze između platitelja i primatelja plaćanja;

[…]

8. ‚platitelj’ znači fizička ili pravna osoba koja ima račun za plaćanje i koja daje suglasnost za izvršenje naloga za plaćanje s tog računa za plaćanje ili, ako račun za plaćanje ne postoji, fizička ili pravna osoba koja daje nalog za plaćanje;

9. ‚primatelj plaćanja’ znači fizička ili pravna osoba koja je predviđeni primatelj novčanih sredstava koja su predmet platne transakcije;

[…]

11. ‚pružatelj platnih usluga’ znači tijelo iz članka 1. stavka 1. ili fizička ili pravna osoba kojoj je dopušteno izuzeće na temelju članka 32. ili 33.;

[…]

13. ‚nalog za plaćanje’ znači uputa platitelja ili primatelja plaćanja njegov[u] pružatelju platnih usluga kojom nalaže izvršenje platne transakcije;

[…]

20. ‚potrošač’ znači fizička osoba koja u ugovorima o obavljanju platnih usluga obuhvaćenima ovom Direktivom djeluje u svrhe koje nisu trgovinske, poslovne ili profesionalne;

[…]

22. ‚novčana pošiljka’ znači platna usluga u okviru koje se novčana sredstva primaju od platitelja bez otvaranja računa za plaćanje na ime platitelja ili primatelja plaćanja, s isključivom svrhom prijenosa odgovarajućeg iznosa primatelju plaćanja ili drugom pružatelju platnih usluga koji djeluje u ime primatelja plaćanja, i/ili ako se takva novčana sredstva primaju u ime primatelja plaćanja te mu se stavljaju na raspolaganje;

[…]

24. ‚kreditni transfer’ znači platna usluga kojom se račun za plaćanje primatelja plaćanja odobrava za platnu transakciju ili niz platnih transakcija na teret platiteljevog računa za plaćanje, od strane pružatelja platnih usluga kod kojeg se vodi platiteljev račun za plaćanje, na osnovi instrukcije koju daje platitelj;

[…]”

6 Prilog I. toj direktivi glasi kako slijedi:

„Platne usluge

(kako su navedene u članku 4. točki 3.)

[…]

3. Izvršenje platnih transakcija, uključujući prijenos novčanih sredstava na račun za plaćanje kod pružatelja platnih usluga korisnika ili kod drugog pružatelja platnih usluga:
   (a) izvršenje izravnih terećenja uključujući jednokratna izravna terećenja;
   (b) izvršenje platnih transakcija putem platnih kartica ili sličnih uređaja;
   (c) izvršenje kreditnih transfera, uključujući trajne naloge.

[…]

6. Novčane pošiljke.

[…]”

Nizozemsko pravo

Nizozemski Građanski zakonik

7 Člankom 767. knjige 7. Burgerlijk Wetboeka (nizozemski Građanski zakonik) predviđa se:

„Naručitelj može biti dužan izvršiti samo plaćanja koja odgovaraju, barem približno, napretku izgradnje ili vrijednosti dobara koja su mu prenesena; međutim, kako bi se osiguralo ispunjenje obveza koje ima, može se ugovoriti da naručitelj kod javnog bilježnika položi iznos koji ne smije biti veći od 10 % cijene radova ili da pruži zamjensko osiguranje za taj iznos. Preplaćeni iznos čini neosnovano plaćanje.”

Zakon o financijskom nadzoru

8 Wetom op het financieel toezicht (Zakon o financijskom nadzoru) od 28. rujna 2006. (Stb. 2007., br. 475.), u verziji koja se primjenjuje na glavni postupak (u daljnjem tekstu: Zakon o financijskom nadzoru), Direktiva 2015/2366 prenesena je u nizozemsko pravo.

9 Na temelju članka 1:1 tog zakona, pružatelj platnih usluga je osoba čija se profesionalna djelatnost sastoji od pružanja platnih usluga, koje čini svaka profesionalna djelatnost navedena u Prilogu Direktivi 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu i o izmjeni direktiva 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 97/5/EZ (SL 2007., L 319, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 10., svezak 2., str. 172.). S obzirom na stavljanje Direktive 2007/64 izvan snage Direktivom 2015/2366, sud koji je uputio zahtjev pojašnjava da definicije navedene u članku 1:1 navedenog zakona odgovaraju definicijama iz članka 4. Direktive 2015/2366.

10 Člankom 2:3a stavkom 1. tog zakona predviđa se:

„Svakoj osobi koja ima sjedište u Nizozemskoj zabranjuje se obavljanje profesionalne djelatnosti pružatelja platnih usluga ako nemaju odobrenje [DNB-a].”

Glavni postupak i prethodno pitanje

11 Betaal Garant je društvo koje pojedincima pruža savjete te osiguranja i jamstva u okviru projekata izgradnje i poduzetničkih projekata u građevinskom sektoru. U tom svojstvu pojedincima nudi, među ostalim, proizvode nazvane „Afbouwgarantie” (jamstvo za dovršetak) i „Zekerheidsstelling” (osiguranje). Iz teksta prethodnog pitanja i obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku proizlazi da se on odnosi samo na osiguranje.

12 Stichting BGN Zekerheidsstelling (u daljnjem tekstu: zaklada Betaal Garant) zaklada je povezana s društvom Betaal Garant.

13 Betaal Garant nudi osiguranje strankama ugovora o djelu na temelju ugovora sklopljenog između klijenta, izvođača i tog društva. Cilj tog osiguranja je pokriti rizik neispunjenja obveza klijenta kojem je izložen izvođač zadužen za izgradnju stambenog objekta ili druge građevine. Naime, izvođači su izloženi takvom riziku jer klijent na temelju nizozemskog prava ima pravo platiti cijenu radova u više obroka, a posljednji obrok obično mora platiti tek nakon preuzimanja stambenog objekta. Kako bi pokrili taj rizik, izvođači mogu zahtijevati da klijenti polože iznos posljednjeg obroka kod javnog bilježnika ili da pruže zamjensko osiguranje. Svrha tog osiguranja je jamčiti isplatu izvođaču iznosa tog posljednjeg obroka.

14 U skladu s općim uvjetima osiguranja, koji su ugovorne odredbe koje je sastavio Betaal Garant, kako su navedeni u zahtjevu za prethodnu odluku, na ime osiguranja klijent zakladi Betaal Garant plaća određeni iznos izračunan u odnosu na prvi predujam cijene izgradnje koji duguje izvođaču u trenutku plaćanja tog predujma. Iznos osiguranja u pravilu iznosi 6 % cijene izgradnje.

15 Kada je ugovor o djelu izvršen na zadovoljstvo izvođača i klijenta te uz pisanu obavijest društvu Betaal Garant, iznos osiguranja isplaćuje se izvođaču u roku od pet radnih dana. Taj se iznos prenosi s računa za plaćanje zaklade Betaal Garant na platni račun izvođača.

16 Troškovi koji se duguju za provedbu takvog osiguranja standardno iznose 4 % njegova iznosa, na teret klijenta, s minimalnim iznosom od 300 eura, i 2,5 % tog iznosa, na teret izvođača, s minimalnim iznosom od 200 eura. Betaal Garant klijentu zaračunava troškove koji ga terete. Troškovi koje snosi izvođač odbijaju se prilikom isplate iznosa osiguranja u njegovu korist. U slučaju stečaja izvođača, Betaal Garant isplaćuje taj iznos izvođaču koji ga zamjenjuje.

17 Na zahtjev Vereniginga Eigen Huis, DNB je ispitao jesu li jamstvo za dovršetak i osiguranje koje nudi Betaal Garant protivni Zakonu o financijskom nadzoru.

18 Odlukom od 8. prosinca 2020. DNB je društvu Betaal Garant izdao nalog popraćen novčanom kaznom uz obrazloženje da je ono, među ostalim, nuđenjem osiguranja povrijedilo zabranu obavljanja profesionalne djelatnosti pružatelja platnih usluga bez odobrenja, koja proizlazi iz članka 2:3a stavka 1. Zakona o financijskom nadzoru.

19 U skladu s tim nalogom, Betaal Garant morao je, među ostalim, okončati tu povredu u roku od četiri tjedna od njegove dostave tako da prestane nuditi osiguranje te da ustupi, izmijeni ili raskine postojeće ugovore. Za sve utvrđene povrede novčana kazna iznosila je 10 000 eura tjedno nakon isteka roka odgode na kraju kojega je Betaal Garant morao u potpunosti izvršiti nalog. Najviši iznos novčane kazne iznosio je 50 000 eura.

20 Betaal Garant podnio je upravnu žalbu protiv tog naloga, koju je DNB odlukom od 6. listopada 2021. proglasio neosnovanom. Betaal Garant podnio je tužbu protiv te odluke rechtbanku Rotterdam (Okružni sud u Rotterdamu, Nizozemska).

21 Nakon što je utvrdio da je rok odgode istekao, a da Betaal Garant nije izvršio nalog, DNB je odlukom od 31. siječnja 2022. pokrenuo naplatu predmetne novčane kazne.

22 Betaal Garant je podnio prigovor protiv te odluke. DNB je proslijedio taj prigovor rechtbanku Rotterdam (Sud u Rotterdamu) kao tužbu podnesenu tom sudu.

23 Taj je sud odbio tužbe društva Betaal Garant protiv odluke od 6. listopada 2021. i protiv odluke od 31. siječnja 2022. kao neosnovane odnosno nedopuštene. Smatrao je da je DNB pravilno utvrdio da Betaal Garant mora imati odobrenje za nuđenje jamstva za dovršetak i osiguranja te da je, bez takvog odobrenja, to društvo povrijedilo Zakon o financijskom nadzoru.

24 Betaal Garant potom je podnio žalbu College van Beroep voor het bedrijfslevenu (Žalbeni sud za upravne sporove u gospodarstvu, Nizozemska), sudu koji je uputio zahtjev.

25 Sud koji je uputio zahtjev dvoji o osnovanosti DNB-ova stajališta. Naime, smatra da plaćanjem iznosa koji odgovara osiguranju klijent, u svojstvu „platitelja”, u smislu članka 4. točke 8. Direktive 2015/2366, daje svojoj banci, koja djeluje kao pružatelj platnih usluga u smislu članka 4. točke 11. navedene direktive, nalog za plaćanje, u smislu članka 4. točke 13. te direktive, s ciljem da ona prenese novčana sredstva s njegova računa za plaćanje, u smislu članka 4. točke 12. te direktive, na račun zaklade Betaal Garant. Stoga potonju treba kvalificirati kao „primatelja plaćanja” u smislu članka 4. točke 9. Direktive 2015/2366. Taj sud smatra da klijentova banka izvršava platnu transakciju u smislu točke 3. Priloga I. toj direktivi i tako pruža platnu uslugu. Isto tako, kad je riječ o transakciji koja se sastoji od prijenosa sredstava s računa zaklade Betaal Garant na račun izvođača, navedeni sud smatra da banka te zaklade izvršava platnu transakciju i tako pruža platnu uslugu, pri čemu je navedena zaklada „platitelj”, a izvođač „primatelj plaćanja”.

26 Nasuprot tomu, DNB smatra da primanje sredstava klijenta na račun zaklade Betaal Garant, a zatim njihov prijenos s tog računa na račun izvođača čine jedinstvenu platnu transakciju koju izvršava Betaal Garant. U tom okviru to društvo, u svojstvu posrednika, izvršava prijenos sredstava klijenta izvođaču, čime pruža platnu uslugu u smislu članka 4. točke 3. Direktive 2015/2366, u vezi s točkom 3. Priloga I. toj direktivi.

27 Međutim, sud koji je uputio zahtjev poziva se na odgovor Europske komisije, objavljen 18. ožujka 2022., na pitanje 2020/5216, koji se nalazi među bonitetnim pravilima koja primjenjuje Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo. Prema tom odgovoru, primanje i prijenos sredstava čine platnu uslugu u skladu s člankom 4. točkom 3. Direktive 2015/2366, u vezi s njezinim Prilogom I. U tom pogledu Komisija smatra da bi mogla biti riječ o „novčanoj pošiljci” u smislu članka 4. točke 22. navedene direktive, u vezi s točkom 6. Priloga I. toj direktivi, ili o izvršenju platnih transakcija u skladu s točkom 3. Priloga I. toj direktivi. Sud koji je uputio zahtjev smatra da bi taj odgovor mogao potkrijepiti stajalište koje zastupa DNB.

28 U tim je okolnostima College van Beroep voor het bedrijfsleven (Žalbeni sud za upravne sporove u gospodarstvu) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Treba li članak 4. točku 3. Direktive [2015/2366], u vezi s točkom 3. uvodnom rečenicom i podtočkom (c) Priloga I. toj direktivi, tumačiti na način da usluga primanja i prijenosa novčanih sredstava koju nudi subjekt koji djeluje u svojstvu posrednika čini platnu uslugu i, konkretnije, izvršenje kreditnih transfera u smislu navedene direktive kada, u okviru ugovora sklopljenog s klijentom i izvođačem, taj subjekt od klijenta prima novčana sredstva na svoj račun za plaćanje te, uz klijentovu suglasnost, ta sredstva prenosi izvođaču s tog računa?”

O prethodnom pitanju

29 Svojim jedinim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti želi doznati treba li članak 4. točku 3. Direktive 2015/2366, u vezi s točkom 3. podtočkom (c) njezina Priloga I., tumačiti na način da usluga primanja i prijenosa novčanih sredstava koju pruža subjekt koji djeluje u svojstvu posrednika čini „platnu uslugu” u smislu tog članka 4. točke 3. i, konkretnije, „kreditni transfer”, ako, u okviru ugovora sklopljenog s klijentom i izvođačem, taj subjekt prima novčana sredstva klijenta na račun za plaćanje zaklade koja je s njime povezana, a zatim ih uz klijentovu suglasnost prenosi izvođaču s tog računa.

30 Uvodno, iz zahtjeva za prethodnu odluku proizlazi da Betaal Garant pruža usluge jamstva i/ili depozita osiguranja u okviru transakcija koje se odnose na izgradnju zgrada, pri čemu te usluge čine „zamjensko osiguranje” u smislu članka 767. knjige 7. nizozemskog Građanskog zakonika. Prema tim navodima, svaka od tih usluga dijeli se na dvije različite podtransakcije:

– kao prvo, prijenos novčanih sredstava izvršava se s računa za plaćanje klijenta društva Betaal Garant na račun za plaćanje zaklade Betaal Garant. Plaćeni iznosi zadržavaju se na potonjem računu kao osiguranje, sve dok dotični klijent ne provjeri i ne obavijesti društvo Betaal Garant da je predmetni izvođač izvršio ugovor o djelu na njegovo zadovoljstvo,

– kao drugo, nakon te provjere i uz suglasnost tog klijenta, zaklada Betaal Garant upućuje svojoj banci nalog za plaćanje kako bi ona izvršila prijenos traženog iznosa sa svojeg računa za plaćanje na račun za plaćanje tog izvođača.

31 S obzirom na navedeno, valja podsjetiti na to da, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, prilikom tumačenja odredbe prava Unije valja uzeti u obzir njezin tekst, kontekst u kojem se nalazi te ciljeve propisa čiji je dio (presude od 17. studenoga 1983., Merck, 292/82, EU:C:1983:335, t. 12. i od 1. kolovoza 2025., Alace i Canpelli, C-758/24 i C-759/24, EU:C:2025:591, t. 91.).

32 Što se tiče, kao prvo, teksta predmetnih odredbi, valja istaknuti to da članak 4. točka 3. Direktive 2015/2366, u kojem se definira pojam „platna usluga”, upućuje na djelatnosti navedene na popisu iz Priloga I. toj direktivi, pri čemu se pojašnjava da se jedna ili više tih djelatnosti mora obavljati „kao poslovna aktivnost”.

33 Među aktivnostima navedenima na tom popisu nalazi se, među ostalim, u točki 3. podtočki (c) tog Priloga I., „[i]zvršenje platnih transakcija, uključujući prijenos novčanih sredstava na račun za plaćanje kod pružatelja platnih usluga korisnika ili kod drugog pružatelja platnih usluga”, ako se ta transakcija sastoji od „izvršenja kreditnih transfera”.

34 U skladu s člankom 4. točkom 5. Direktive 2015/2366, „platna transakcija” znači „čin polaganja, prijenosa ili podizanja novčanih sredstava koji inicira platitelj ili primatelj plaćanja ili se inicira u ime platitelja, bez obzira na osnovne obveze između platitelja i primatelja plaćanja”.

35 Osim toga, valja podsjetiti na to da se, s jedne strane, u članku 4. točki 24. Direktive 2015/2366 pojam „kreditni transfer” definira kao „platna usluga kojom se račun za plaćanje primatelja plaćanja odobrava za platnu transakciju ili niz platnih transakcija na teret platiteljevog računa za plaćanje, od strane pružatelja platnih usluga kod kojeg se vodi platiteljev račun za plaćanje, na osnovi instrukcije koju daje platitelj” i, s druge strane, da se u članku 4. točki 8. te direktive pojam „platitelj” definira kao „fizička ili pravna osoba koja ima račun za plaćanje i koja daje suglasnost za izvršenje naloga za plaćanje s tog računa za plaćanje ili, ako račun za plaćanje ne postoji, fizička ili pravna osoba koja daje nalog za plaćanje”.

36 Iz toga proizlazi da, kako bi kreditni transfer bio izvršen, ne samo da platitelj mora dati nalog za plaćanje svojem pružatelju platnih usluga nego taj pružatelj također mora voditi račun za plaćanje platitelja.

37 Slijedom toga, iz doslovnog tumačenja predmetnih odredbi proizlazi da su postojanje platiteljeva računa za plaćanje i činjenica da taj račun vodi pružatelj platnih usluga nužni karakteristični elementi za utvrđivanje da se platna transakcija sastoji od postupka „izvršenja kreditnih transfera” u smislu Priloga I. točke 3. podtočke (c) Direktive 2015/2366 i stoga da je riječ o „platnoj usluzi” u smislu predmetnih odredbi.

38 Međutim, u ovom slučaju, iako usluge jamstva i/ili depozita osiguranja koje nudi Betaal Garant uključuju, među ostalim, prijenose novčanih sredstava u okviru dviju podtransakcija iz točke 30. ove presude, iz navoda u zahtjevu za prethodnu odluku proizlazi da te prijenose izvršavaju banke klijenta odnosno zaklade Betaal Garant, a ne društvo Betaal Garant. Prema tim navodima, te banke čine „pružatelje platnih usluga” u smislu članka 4. točke 11. Direktive 2015/2366.

39 Osim toga, iz zahtjeva za prethodnu odluku i pisanih očitovanja podnesenih Sudu proizlazi da ni društvo Betaal Garant ni zaklada Betaal Garant ne vode račune za plaćanje za račun svojih klijenata, tako da se prijenosi iznosa dugovanih na temelju ugovora između društva Betaal Garant, klijenata i izvođača izvršavaju s računa koje vode pružatelji platnih usluga tih klijenata odnosno zaklade Betaal Garant.

40 Iz toga slijedi da su, u okviru dviju podtransakcija opisanih u točki 30. ove presude, za izvršenje platnih transakcija i kreditnih transfera zaduženi pružatelji platnih usluga klijenta odnosno zaklade Betaal Garant, pri čemu temeljni ugovorni odnos između klijenta, društva Betaal Garant i izvođača nema utjecaja u tom pogledu.

41 Iako se prijenosi novčanih sredstava koje izvršavaju pružatelji platnih usluga klijenta odnosno zaklade Betaal Garant mogu kvalificirati kao „platne usluge”, osobito kao izvršenje kreditnih transfera, valja podsjetiti na to da, nasuprot tomu, usluga jamstva i/ili depozita osiguranja koju u ovom slučaju pruža Betaal Garant, na temelju članka 767. knjige 7. nizozemskog Građanskog zakonika, čini vrstu osobnog osiguranja i, konkretnije, „zamjensko osiguranje” kao alternativu usluzi pologa kod javnog bilježnika. S obzirom na to da takva usluga nije ni definirana ni uređena Direktivom 2015/2366, ona nije obuhvaćena njezinim područjem primjene.

42 Kao drugo, kad je riječ o kontekstu predmetnih odredbi, valja podsjetiti na to da se člankom 1. stavkom 1. Direktive 2015/2366 utvrđuje šest kategorija pružatelja platnih usluga. Među tim kategorijama nalaze se, među ostalim, kreditne institucije, institucije za elektronički novac, institucije za platni promet i poštanske žiro-institucije. Međutim, kao što to osobito proizlazi iz članka 4. točke 24. te direktive kao i iz točke 3. njezina Priloga I., navedena direktiva primjenjuje se na platne usluge i kreditne transfere koje pružaju samo subjekti obuhvaćeni navedenim kategorijama pružatelja platnih usluga.

43 To je tumačenje potkrijepljeno uvodnom izjavom 24. te direktive, prema kojoj bi se njome uspostavljen pravni okvir trebao primjenjivati samo na pružatelje usluga koji pružaju platne usluge kao redovno zanimanje ili poslovnu aktivnost.

44 Taj se zahtjev objašnjava normativnim kontekstom u koji se uklapa Direktiva 2015/2366. Naime, kvalifikacija transakcije kao „platne usluge” ima znatne pravne učinke za osobu koja takvu uslugu pruža u okviru redovnog zanimanja ili poslovne aktivnosti.

45 Važno je istaknuti to da odredbe koje se odnose na odobrenje i bonitetni nadzor institucija za platni promet, kao i odredbe kojima se uređuje građanskopravna odgovornost pružatelja platnih usluga, čine skup pravila obilježen visokim zahtjevima, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točkama 61. do 65. svojeg mišljenja. Primjena takvog strogog pravnog režima opravdana je, s obzirom na njegovu strogoću, izravnim sudjelovanjem pružatelja platnih usluga u prijenosu novčanih sredstava.

46 Tim više, kao što je to u biti istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 65. svojeg mišljenja, zahtjevi u području odobrenja institucija za platni promet, bonitetnog nadzora i građanskopravne odgovornosti, koji su propisani Direktivom 2015/2366, nisu opravdani ako se prijenosi novčanih sredstava izvršavaju samo radi obavljanja druge usluge koja se nudi kao glavna usluga, kao što je to ovdje slučaj, odnosno usluge pružanja zamjenskog osiguranja, djelatnosti koja sama po sebi nije obuhvaćena odredbama te direktive.

47 U ovom slučaju iz zahtjeva za prethodnu odluku i očitovanja podnesenih Sudu proizlazi da Betaal Garant ne ulazi ni u jednu od kategorija „pružatelja platnih usluga” iz točke 42. ove presude i da, radi pružanja usluge zamjenskog osiguranja o kojoj je riječ u glavnom postupku, on sam ne izvršava prijenose novčanih sredstava.

48 Kao treće i posljednje, kad je riječ o ciljevima Direktive 2015/2366, valja istaknuti to da osobito iz njezine uvodne izjave 6. proizlazi da je njezin cilj ne samo pružiti potrošačima visoku razinu zaštite pri korištenju platnih usluga u cijeloj Uniji (vidjeti u tom smislu presudu od 11. studenoga 2020., DenizBank, C-287/19, EU:C:2020:897, t. 102.), nego i zajamčiti veću pravnu jasnoću i dosljednu primjenu zakonodavnog okvira u cijeloj Uniji.

49 U tom pogledu valja podsjetiti na to da je Sud već utvrdio, u kontekstu Direktive 2007/64, koja je prethodila Direktivi 2015/2366, da je zakonodavac Unije želio stvoriti jedinstveno tržište platnih usluga time što je zamijenio postojećih 27 nacionalnih sustava, čije je supostojanje dovodilo do zabune i manjka pravne sigurnosti, usklađenim pravnim okvirom kojim se definiraju prava i obveze korisnika i pružatelja platnih usluga (presuda od 2. rujna 2021., CRCAM, C-337/20, EU:C:2021:671, t. 44.).

50 Okolnost da cilj osiguravanja visoke razine zaštite potrošača čini temeljni cilj režima uvedenog Direktivom 2015/2366 ne može sama po sebi ni izmijeniti područje primjene odredbi te direktive ni proširiti doseg relevantnih pojmova koje te odredbe sadržavaju izvan okvira definicija tih pojmova. Osim toga, takvo bi tumačenje bilo protivno cilju osiguravanja pravne jasnoće u području platnih usluga.

51 Usto, kao što je to navedeno u točkama 13. i 41. ove presude, usluga jamstva i/ili depozita osiguranja koju u ovom slučaju obavlja Betaal Garant čini, na temelju članka 767. knjige 7. nizozemskog Građanskog zakonika, alternativu usluzi depozita osiguranja kod javnog bilježnika. Međutim, valja utvrditi da ni iz odredbi ni iz opće strukture Direktive 2015/2366 ne proizlazi da je njezina namjera bila pružanje takvih usluga koje obavljaju javni bilježnici podvrgnuti posebnom režimu platnih usluga kao i uvjetu odobrenja predviđenom tom direktivom.

52 Slijedom toga, iz doslovnog, kontekstualnog i teleološkog tumačenja predmetnih odredbi proizlazi da se Direktivom 2015/2366 iz njezina područja primjene isključuju pružatelji usluga osiguranja koji se uzgredno koriste platnim uslugama koje nude drugi pružatelji koji pružaju takve usluge kao glavnu uslugu u okviru svog redovnog zanimanja ili poslovne aktivnosti.

53 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na prethodno pitanje valja odgovoriti tako da članak 4. točku 3. Direktive 2015/2366, u vezi s točkom 3. podtočkom (c) njezina Priloga I., treba tumačiti na način da usluga primanja i prijenosa novčanih sredstava koju pruža subjekt koji djeluje u svojstvu posrednika ne čini „platnu uslugu” u smislu tog članka 4. točke 3. i, konkretnije, „kreditni transfer”, kada, u okviru ugovora sklopljenog s klijentom i izvođačem, taj subjekt prima novčana sredstva klijenta na račun za plaćanje zaklade koja je s njime povezana, a zatim ih uz klijentovu suglasnost prenosi izvođaču s tog računa.

Troškovi

54 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (prvo vijeće) odlučuje:

Članak 4. točku 3. Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ, u vezi s točkom 3. podtočkom (c) Priloga I. Direktivi 2015/2366,

treba tumačiti na način da:

usluga primanja i prijenosa novčanih sredstava koju pruža subjekt koji djeluje u svojstvu posrednika ne čini „platnu uslugu” u smislu tog članka 4. točke 3. i, konkretnije, „kreditni transfer”, kada, u okviru ugovora sklopljenog s klijentom i izvođačem, taj subjekt prima novčana sredstva klijenta na račun za plaćanje zaklade koja je s njime povezana, a zatim ih uz klijentovu suglasnost prenosi izvođaču s tog računa.

Potpisi